

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 106/20

Λουξεμβούργο, 15 Σεπτεμβρίου 2020

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-807/18 και C-39/19
Telenor Magyarország Zrt. κατά Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Elnöke

Το Δικαστήριο ερμηνεύει για πρώτη φορά τον κανονισμό της Ένωσης με τον οποίο κατοχυρώνεται η «ουδετερότητα του διαδικτύου»

Οι απαιτήσεις περί προστασίας των δικαιωμάτων των χρηστών του διαδικτύου και περί άνευ διακρίσεων μεταχείρισης της κίνησης αντιτίθενται στην προνομιακή μεταχείριση, εκ μέρους παρόχου πρόσβασης στο διαδίκτυο, ορισμένων εφαρμογών και ορισμένων υπηρεσιών, μέσω προσφορών στο πλαίσιο των οποίων οι εν λόγω εφαρμογές και υπηρεσίες υπόκεινται σε «μηδενικό τέλος», για τη δε χρήση των λοιπών εφαρμογών και υπηρεσιών εφαρμόζονται μέτρα παρεμπόδισης ή επιβράδυνσης

Η εταιρία Telenor, η οποία εδρεύει στην Ουγγαρία, παρέχει, μεταξύ άλλων, υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο. Μεταξύ των υπηρεσιών που προτείνει στους πελάτες της περιλαμβάνονται δύο πακέτα προτιμησης πρόσβασης (αποκαλούμενα «μηδενικού τέλους»), η ιδιαιτερότητα των οποίων έγκειται στο ότι η κίνηση δεδομένων συνεπεία της χρήσης ορισμένων συγκεκριμένων υπηρεσιών και εφαρμογών δεν συνυπολογίζεται στην κατανάλωση του όγκου δεδομένων που έχουν αγοράσει οι πελάτες. Επιπλέον, άπαξ και εξαντληθεί ο προμνησθείς όγκος δεδομένων, οι πελάτες μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν άνευ περιορισμών τις συγκεκριμένες αυτές εφαρμογές και υπηρεσίες, ενώ η κίνηση δεδομένων επιβραδύνεται ή παρεμποδίζεται όσον αφορά τις λοιπές διαθέσιμες εφαρμογές και υπηρεσίες.

Ο ουγγρικός φορέας μέσω ενημέρωσης και επικοινωνίας, αφού κίνησε δύο διαδικασίες προκειμένου να ελέγξει αν τα δύο αυτά πακέτα υπηρεσιών ήταν συμβατά προς τον κανονισμό 2015/2120 για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο¹, εξέδωσε δύο αποφάσεις με τις οποίες έκρινε ότι τα εν λόγω πακέτα δεν συμβιβάζονταν με τη γενική υποχρέωση περί ισότιμης και χωρίς διακρίσεις μεταχείρισης της κίνησης την οποία επιβάλλει το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού και ότι η Telenor όφειλε να παύσει να τα διαθέτει.

Επιληφθέν δύο προσφυγών που άσκησε η Telenor, το Fővárosi Törvényszék (πρωτοδικείο περιφέρειας πρωτεύουσας, Ουγγαρία) αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκειμένου να διευκρινισθεί η ερμηνεία και η εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του κανονισμού 2015/2120 –διατάξεων που εγγυώνται ορισμένα δικαιώματα² στους τελικούς χρήστες υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και απαγορεύουν στους παρόχους τέτοιων υπηρεσιών να συνάπτουν συμφωνίες ή να εφαρμόζουν εμπορικές πρακτικές που περιορίζουν την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών– καθώς και της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου 3, που επιβάλλει γενική υποχρέωση περί ισότιμης και χωρίς διακρίσεις μεταχείρισης της κίνησης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (ΕΕ 2015, L 310, σ. 1).

² Δικαίωμα των τελικών χρηστών να έχουν πρόσβαση σε εφαρμογές, σε περιεχόμενο και σε υπηρεσίες, καθώς και να κάνουν χρήση αυτών, αλλά και να παρέχουν εφαρμογές, περιεχόμενο και υπηρεσίες, καθώς και να χρησιμοποιούν τερματικό εξοπλισμό της επιλογής τους.

Στην απόφαση που εξέδωσε στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου ερμήνευσε για πρώτη φορά τον κανονισμό 2015/2120, με τον οποίο κατοχυρώνεται η βασική αρχή του ανοικτού διαδικτύου (κοινώς γνωστή ως «ουδετερότητα του δικτύου»).

Όσον αφορά, πρώτον, την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/2120, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι η δεύτερη από τις διατάξεις αυτές προβλέπει ότι τα δικαιώματα τα οποία εγγυάται στους τελικούς χρήστες υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ασκούνται «μέσω της υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο που διαθέτουν», και ότι η πρώτη από τις διατάξεις αυτές απαιτεί να μην συνεπάγεται η υπηρεσία αυτή περιορισμό της άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων. Εξάλλου, από το άρθρο 3, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού προκύπτει ότι οι υπηρεσίες ενός παρόχου πρόσβασης στο διαδίκτυο πρέπει να αξιολογούνται υπό το πρίσμα της προμνησθείσας απαιτήσεως από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές³ και υπό τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών δικαστηρίων, λαμβανομένων υπόψη τόσο των συμφωνιών που συνάπτει ο πάροχος με τους τελικούς χρήστες όσο και των εμπορικών πρακτικών που εφαρμόζει ο εν λόγω πάροχος.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο, αφού παρέσχε ορισμένες γενικές διευκρινίσεις ως προς τις έννοιες των «συμφωνιών», των «εμπορικών πρακτικών» και των «τελικών χρηστών»⁴ του κανονισμού 2015/2120, έκρινε ότι η σύναψη συμφωνιών με τις οποίες συγκεκριμένος πελάτης επιλέγει πακέτο υπηρεσιών το οποίο συνδυάζει «μηδενικό τέλος» και μέτρα παρεμπόδισης ή επιβράδυνσης της κίνησης, σε συνάρτηση με τη χρήση εφαρμογών και υπηρεσιών διαφορετικών από τις συγκεκριμένες υπηρεσίες και εφαρμογές που υπόκεινται στο εν λόγω «μηδενικό τέλος», είναι δυνατόν να περιορίζει την άσκηση των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, σε σημαντικό τμήμα της αγοράς. Πράγματι, τέτοια πακέτα υπηρεσιών είναι ικανά να αυξήσουν τη χρήση των εφαρμογών και υπηρεσιών που τυγχάνουν προνομιακής μεταχείρισης και, συνακόλουθα, να μειώσουν τη χρήση των λοιπών διαθέσιμων εφαρμογών και υπηρεσιών, λαμβανομένων υπόψη των μέτρων με τα οποία ο πάροχος υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο καθιστά τη χρήση αυτή τεχνικά δυσχερέστερη ή ακόμη και αδύνατη. Επιπλέον, όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των πελατών που συνάπτουν τέτοιες συμφωνίες, τόσο ο σωρευτικός αντίκτυπος των συμφωνιών αυτών, λόγω της κλίμακάς του, είναι δυνατόν να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό στην άσκηση των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών, ή ακόμη και να θίξει την ίδια την ουσία των δικαιωμάτων αυτών.

Δεύτερον, όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 2015/2120, το Δικαστήριο σημείωσε ότι, για να διαπιστωθεί ασυμβατότητα προς τη διάταξη αυτή, δεν απαιτείται καμία αξιολόγηση του αντικτύπου που έχουν τα μέτρα παρεμπόδισης ή επιβράδυνσης της κίνησης στην άσκηση των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών. Πράγματι, η ανωτέρω διάταξη δεν προβλέπει τέτοια απαίτηση προκειμένου να εκτιμηθεί η τήρηση της προβλεπόμενης από αυτήν γενικής υποχρέωσης ισότιμης και χωρίς διακρίσεις μεταχείρισης της κίνησης. Επιπλέον, το Δικαστήριο έκρινε ότι, εφόσον τα μέτρα παρεμπόδισης ή επιβράδυνσης της κίνησης δεν βασίζονται σε αντικειμενικά διαφορετικές απαιτήσεις τεχνικής ποιότητας των υπηρεσιών για συγκεκριμένες κατηγορίες κίνησης, αλλά σε εμπορικούς λόγους, τα εν λόγω μέτρα πρέπει να θεωρηθούν, αυτά καθαυτά, ασύμβατα προς την προμνησθείσα διάταξη.

Κατά συνέπεια, πακέτα υπηρεσιών όπως τα εξεταζόμενα από το αιτούν δικαστήριο είναι, κατά γενικό κανόνα, δυνατόν να αντιβαίνουν τόσο στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του κανονισμού 2015/2120, όσο και στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, διευκρινιζόμενου του ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές και τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια μπορούν να τα εξετάζουν κατ' αρχάς υπό το πρίσμα της δεύτερης από τις διατάξεις αυτές.

³ Βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού 2015/2120.

⁴ Η τελευταία αυτή έννοια περιλαμβάνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Περιλαμβάνει, εξάλλου, τόσο φυσικά ή νομικά πρόσωπα που χρησιμοποιούν ή ζητούν υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο με σκοπό την πρόσβαση σε περιεχόμενο, εφαρμογές και υπηρεσίες, όσο και εκείνα που βασίζονται στην πρόσβαση στο διαδίκτυο για την παροχή περιεχομένου, εφαρμογών και υπηρεσιών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη 📞 (+352) 4303 2582